

Projekt

**UCHWAŁA NR
RADY GMINY JASIEKIEC**

z dnia 2026 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Jasieniec na
lata 2026-2028**

Na podstawie art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2025, poz. 49) Rada Gminy Jasieniec uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Jasieniec na lata 2026-2028, stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Jasieniec

§ 3. Uchwala wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego.

Załącznik do uchwały nr
Rady Gminy Jasieniec
z dnia 2026 r.

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY W GMINIE JASIENIEC NA LATA 2026 -2028

Rozdział I

1. Wprowadzenie

Niniejszy Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Jasieniec na lata 2026-2028, zwany dalej Programem, jest kontynuacją programów wspierania rodziny realizowanych w gminie Jasieniec w latach poprzednich. Pomoc rodzinom, które przeżywają trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczej oraz organizacja pieczy zastępczej określa ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Zgodnie z art. 176 pkt 1 w/w ustawy -do zadań własnych gminy należy opracowanie trzyletnich programów wspierających rodziny, które jako główny cel zakładają pomoc rodzinom z dysfunkcjami, przede wszystkim w trudnościach w należyтым wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej, jak również pomoc w opiece i wychowaniu dzieci.

Rodzina jako podstawowa komórka społeczna powinna być szczególną podwaliną rozwoju dzieci, młodzieży oraz kształtowania postaw i relacji międzyludzkich również w życiu dorosłym. Oddziałuje ona na jego osobowość poprzez przekazywanie systemu wartości, tradycję, ukierunkowując jego aktywność i postępowanie na całe życie. Rodzina jest dla dziecka najbardziej stabilnym punktem odniesienia oraz źródłem zaspokajania potrzeb w sferze psychicznej i materialno- bytowej.

2. Podstawa prawna Programu

Zadania przyjęte do realizacji w ramach niniejszego Programu są spójne z kierunkami działań przyjętymi w szczególności w następujących aktach prawnych:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r. Nr 78 poz. 483 z późn. zm.),
- Konwencja o prawach dziecka (Dz.U. z 1991 Nr 120 poz. 526 z późn.zm.),
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 49),
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1283 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1673),
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2151),
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1939),
- Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1829),
- Ustawa o Karcie Dużej Rodziny z dnia 5 grudnia 2014 roku (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1512),
- Ustawa Kodeks rodzinny i opiekuńczy z dnia 25 lutego 1964 roku (t.j. Dz. U. z 2023 5 r. poz. 2809)
- Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 323 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 438),
- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 z późn. zm.).

3. Diagnoza środowiska lokalnego

Diagnoza lokalna dotycząca funkcjonalności rodzin w zakresie pełnienia funkcji opiekuńczo-wychowawczych została dokonana w oparciu o dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jasieńcu.

Punktem wyjścia do określenia zadań Gminnego Programu Wsparcia Rodziny jest analiza danych o osobach i rodzinach objętych wsparciem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jasieńcu. Poniższa tabela przedstawia liczbę rodzin i osób w rodzinach korzystających ze wsparcia GOPS w Jasieńcu w latach 2023-2025.

Tabela 1. Liczba i struktura rodzin objętych pomocą w latach 2023 -2025

	2023	2024	2025
Liczba mieszkańców gminy	5265	5276	5238
Liczba rodzin objętych pomocą Liczba osób w tych rodzinach	65 172	71 202	67 182
% w stosunku do liczby ludności zamieszkującej w gminie	3,27	3,83	3,47
Liczba rodzin z dziećmi objętych pomocą W tym: Rodziny Wielodzietne Rodziny niepełne	17 12 5	6 4 2	11

Tabela 2. Powody udzielenia pomocy w latach 2023 – 2025

	2023	2024	2025
Ubóstwo	21	20	22
Długotrwała lub ciężka choroba	15	15	12
Niepełnosprawność	13	31	19
bezrobocie	11	13	11
Bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych	7	4	2
Przemoc w rodzinie	0	0	0

(liczba rodzin)

Wiodącym problemem (poza ubóstwem), powodującym obniżenie poziomu życia rodzin jest długotrwała lub ciężka choroba oraz niepełnosprawność i bezrobocie. Nie ulega wątpliwości, iż długotrwała choroba prowadzi także do szeregu dalszych problemów, takich jak: poczucie krzywdy, frustracja, izolacja społeczna, pogorszenie stanu zdrowia, a także wzrost zjawisk społecznie niepożądanych i zachowań patologicznych (alkoholizm, narkomania, zażywanie środków psychoaktywnych i inne). Zjawiska te często prowadzą do rozpadu rodziny, a tym samym wzrostu liczby rodzin niepełnych, sierot społecznych. Pociągają za sobą pogłębiającą się bezradność rodzin w sprawach opiekuńczo – wychowawczych.

Tabela 3. Procedura Niebiskich Kart w latach 2023-2025

	Liczba prowadzonych niebieskich kart ogółem	Liczba założonych niebieskich kart	Liczba posiedzeń grup roboczych
2023	16	10	31
2024	13	9	62
2025	16	9	79

4. Adresaci Programu oraz zasady działania Programu

Podstawowym założeniem Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Jasieniec na lata 2026 - 2028 jest stworzenie spójnego systemu wsparcia dzieci i rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych i przywrócenie im zdolności do wypełniania tych funkcji. Ważne jest, by działania i decyzje względem rodziny były podejmowane we współpracy wyspecjalizowanych instytucji (pomoc społeczna, szkoła, sąd, policja). Priorytetem będzie stworzenie działań profilaktycznych i osłonowych tak, aby zapobiegać marginalizacji i społecznemu wykluczeniu mieszkańców.

Adresatami programu są rodziny wychowujące dzieci i przeżywające różnego rodzaju trudności, których same nie mogą pokonać, a także rodziny z których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej i wyrażają chęć współpracy na rzecz odzyskania opieki nad dzieckiem i powrotu do domu rodzinnego.

W szczególności Program jest skierowany do:

- rodzin bezradnych w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i niezaradnych życiowo
- rodzin żyjących w niedostatku materialnym, w tym bezrobotnych
- rodzin dotkniętych uzależnieniami, przemocą
- rodzin z dziećmi zagrożonymi niedostosowaniem społecznym

Rozdział II. Zadania i realizacja Gminnego Programu Wspierania

Rodziny Gmina jest pierwszym i najważniejszym elementem systemu wsparcia rodziny. Jej działania mają być nastawione na profilaktykę oraz na wszechstronną pomoc rodzinie w kryzysie, tak, aby mogła ona samodzielnie radzić sobie z trudnościami i aby nie doszło do interwencji w postaci umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej. Działania na poziomie gminy mają być również prowadzone w sytuacji czasowego umieszczenia dziecka poza rodziną. Mają one zmierzać do stworzenia takich warunków, aby możliwy był jak najszybszy powrót dziecka do rodziny.

Zgodnie z art. 176 Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy:

1. opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny;
2. tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
3. tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych przez:
 - a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu

- do specjalistycznego poradnictwa,
 - b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
 - c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;
4. finansowanie:
- a) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
 - b) kosztów związanych z udzielaniem pomocy, ponoszonych przez rodziny wspierające w zakresie prowadzenia gospodarstwa domowego;
5. współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo- wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;
6. sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego,
7. prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

1. Cele i zadania

Cel główny:

Stworzenie optymalnych warunków do wychowania dzieci w środowisku rodziny biologicznej oraz wspierania rodzin dysfunkcyjnych w prawidłowym wypełnianiu obowiązków opiekuńczo- wychowawczych.

Cele szczegółowe:

1. Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz
2. rozwiązywanie już istniejących
3. Zapobieganie niedostosowaniu społecznemu dzieci i młodzieży.
4. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodziny.
5. Doskonalenie współpracy między instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz dzieci i rodziny.

Cel szczegółowy 1. Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już istniejących		
zadania	Realizator	wskaźniki realizacji działań
Zapewnienie opieki asystenta rodziny rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych	GOPS	- liczba asystentów pracujących na rzecz mieszkańców gminy - liczba rodzin, którym przydzielono asystenta
organizacja specjalistycznego wsparcia: umożliwienie rodzinom korzystania z usług specjalisty wspierającego rodziny zagrożone kryzysem,	GOPS, GKRPA, Punkt konsultacyjny	-liczba rodzin objętych wsparciem
Organizacja warsztatów i szkoleń oraz umożliwienie uczestniczenia w warsztatach przez asystentów rodziny	GOPS	- liczba szkoleń i warsztatów

Monitorowanie środowisk zagrożonych kryzysem, motywowanie do podjęcia terapii	GOPS, GKRPA, placówki oświatowe, policja, Poradnia Psych.-Pedagog., kuratorzy	- liczba rodzin objętych monitorowaniem - liczba rodzin posiadających nadzór kuratorami - liczba rodzin, którym nadzór kuratora został zniesiony
zapewnienie pomocy osobom doznającym przemocy w rodzinie	GOPS, Zespół Interdyscyplinarny, Policja	- liczba założonych Niebieskich Kart
Motywowanie członków rodzin do podejmowania działań na rzecz niwelowania własnych dysfunkcji np. podjęcie terapii leczenia uzależnień, terapii dla ofiar i sprawców przemocy domowej.	GOPS, Zespół Interdyscyplinarny, Policja	- liczba osób, które podjęły terapię - liczba osób skierowanych na badania psychiatryczno-psychologiczne - liczba osób skierowanych na leczenie odwykowe - liczba zakończonych Niebieskich Kart
Cel szczegółowy 2. Zapobieganie niedostosowaniu społecznemu dzieci i młodzieży		
wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży - umożliwienie dzieciom z rodzin problemowych uczestnictwa w zajęciach pozalekcyjnych organizowanych przez świetlice szkolne, świetlicę wiejską	Świetlice szkolne, GOPS, świetlica wiejska	Liczba dzieci korzystających ze świetlic
organizację czasu wolnego dzieci i młodzieży przez sport, rekreację i kulturę	Placówki oświatowe, świetlica wiejska, GKPiRPA	Liczba dzieci objętych wsparciem
promocja programów profilaktycznych i psychoedukacyjnych skierowanych do dzieci i młodzieży oraz rodziców	GKRPA, placówki oświatowe	Liczba zrealizowanych programów Liczba dzieci uczestniczących w programach
Cel szczegółowy 3. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodziny.		
zapewnienie pomocy finansowej i rzeczowej rodzinom żyjącym w trudnych warunkach materialnych	GOPS	Liczba rodzin objętych pomocą
organizacja i koordynacja dożywiania dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych z terenu gminy	GOPS, placówki oświatowe	Liczba dzieci objętych dożywianiem
Zabezpieczenie środków na pobyt dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym	GOPS, Gmina Jasieniec	- liczba dzieci umieszczonych w poszczególnych ośrodkach - wysokość środków przeznaczonych na pokrycie pobytu dzieci w placówkach

Cel szczegółowy 4. Doskonalenie współpracy między instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz dzieci i rodziny.		
Współpraca szkół, policji, służby zdrowia, GOPS, sądów, kuratorów, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespołu Interdyscyplinarnego, organizacji pozarządowych oraz innych instytucji działających na rzecz dziecka i rodziny	GOPS, Poradnia Psych.-Pedagog., PCPR, policja, GKPiRPA, ZI, placówki opieki zdrowotnej	Liczba spotkań

2. Spodziewane rezultaty realizowanego programu wspierania rodziny:

- 1) poprawa sytuacji dziecka i rodziny,
- 2) wzmocnienie poczucia bezpieczeństwa rodziny i dziecka,
- 3) zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla rodziny i dziecka,
- 4) przeciwdziałanie umieszczeniu dziecka w pieczy zastępczej,
- 5) zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodzin, celem zapobiegania powstawaniu sytuacji kryzysowych,
- 6) poprawa i wzrost jakości w zakresie funkcjonowania rodziny,
- 7) rozwój efektywnej współpracy między instytucjami i organizacjami realizującymi Program
- 8) ograniczenie zjawiska wykluczenia społecznego rodzin z różnego rodzaju dysfunkcjami,
- 9) podniesienie świadomości społeczeństwa o dostępnych formach wsparcia rodzin przeżywających trudności lub nimi zagrożonych,

III. Źródła finansowania

Głównym źródłem finansowania zadań są środki własne gminy Jasieniec, dotacje oraz środki pozabudżetowe pozyskane z innych źródeł.

Program ma charakter otwarty i będzie systematycznie aktualizowany w miarę pojawiających się potrzeb oraz posiadanych możliwości.

IV. Monitoring i ewaluacja programu

Koordynatorem realizacji działań wyznaczonych w Programie Wspierania Rodziny w będzie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jasieńcu. Monitoring będzie polegał na zbieraniu i analizowaniu informacji dotyczących realizowanych zadań w ramach Programu.

Do oceny zostaną wykorzystane następujące wskaźniki:

- liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny,
- liczba dzieci w rodzinach objętych asystą,
- liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej,
- liczba dzieci, które powróciły do rodzin biologicznych z pieczy zastępczej,
- liczba rodzin z różnego rodzaju problemami, w tym opiekuńczo-wychowawczymi objętych pracą socjalną, wsparciem z systemu pomocy społecznej,
- liczba osób które podjęły terapię,
- liczba przedsięwzięć realizowanych w ramach działalności edukacyjnej,
- liczba programów i kampanii społecznych, w których brano udział.

Monitoring i ewaluacja Programu umożliwi:

- rozpoznanie ilościowe rodzin wymagających pomocy;
- wyznaczanie kierunków działań z rodziną;
- wskazywanie jednostek współpracujących oraz określenie ich zadań;
- ocenę rezultatów prowadzonej pracy na rzecz rodziny.

V. Sprawozdawczość

Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jasieńcu co roku do 31 marca będzie przedkładał Radzie Gminy Jasieniec sprawozdanie z realizacji Programu.